HRD
Human Rights Defenders

HRDpaper: 2020 /2

Birleşmiş Milletler Özel Raportörler-2

İŞKENCE VE DİĞER ZALİMANE, İNSANLIK DIŞI VEYA ONUR KIRICI MUAMELE VEYA CEZA
BM ÖZEL RAPORTÖRÜ

İŞKENCE VE DİĞER ZALİMANE, İNSANLIK DIŞI VEYA ONUR KIRICI MUAMELE VEYA CEZA BM ÖZEL RAPORTÖRÜ

(Special Rapporteur on Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment)

GENEL ve ÖNEMLİ BİLGİ

BM'in ilgili kurumlarına veya Özel Raportörlerine hitaben, (hatta ilgili başka bir kuruluşa) herhangi bir başvuruda bulunmadan önce bir takım bilgileri hazırlamak ve sorulara cevap aramak gerekmektedir. Bu hazırlıklar/veya bir başvuruda bulunması gereken genel ve ortak hususlar şunlardır ;

- Ne zaman, nerede, tam olarak ne oldu? Nasıl oldu ? Olay (konu) nedir? Kronolojik (oluş tarihine ve sırasına göre) tüm olayların bir listesini yapınız.
- Mağdur(lar) kim? İnsan hakları ihlaline maruz kalan mağdurları tespit ediniz.
- İhlali yapan(lar) kim? İhlalleri yapanları tespit ediniz.
- Hangi hak(lar)ınız ihlal edildi? Yapmış olduğunuz listede ihlal edilen hakkınızı veya haklarınızı tespit ediniz.
- Olayın içinde hangi bireyler veya gruplar var?
- Kim olaya tanık oldu?
- Konuyla ilgili herhangi bir organa (adli, idari, siyasi vs) başvurunuz oldu mu ?
- Başvurunuzdan sonuç alabildiniz mi ? Aldıysanız sonuç ne oldu ?
- İddialarınız destekleyecek bilgi ve belgeleriniz var mı ? (Rapor, resim, video, haber, ifade, tutanak, karar vs)

Kısaca, Özel raportörün, yada ilgili kuruluşun, sizin haklarınızı savunabilmek ve olayı aydınlatabilmek için ihtiyaç duyabileceğini düğündüğünüz, iddialarınızı güçlendirecek her türlü bilgi ve belgeyi müracaatınıza ekleyiniz. Mahrem kalmasını, kamuya açıklanmasını arzu etmediğiniz hususları müracaatınızda özellikle belirtiniz. (Örneğin ; kimliğinizin, adresinizin veya çok özel mahrem bir bilginizin kamuya açık raporlarda yer almasını istemiyorsanız bunu belirtmelisiniz. Bu durumda mahrem bilgiler raporlara yazılmayacaktır) Ancak, bu bilgileriniz, ihlali yapan devletle paylaşılabilecektir, çünkü olayın aydınlığa kavuşabilmesi için ilgili kişi veya kuruluş, ilgili devletle temasa geçip konuyu sorabilmelidir.

İÇ HUKUK YOLLARININ TÜKENMİŞ OLMASI ŞART DEĞİL

BM İŞKENCE ÖZEL RAPORTÖRÜ

Dr. Nils Melzer

sr-torture@ohchr.org

Special Rapporteur on Torture
c/o Office of the High Commissioner
for Human Rights
United Nations Office at Geneva
CH-1211 Geneva 10, Switzerland

İşkence iddiasına dair acil durumlar için E-mail:

urgent-action@ohchr.org

İŞKENCE İDDIASI MEKTUPLARI

Özel Raportör tarafından alınan ve acil işlem gerektirmeyen işkence iddiaları, Hükümetlere "iddia mektubu" biçiminde gönderilir.

Özel Raportör, Hükümet'ten, iddiaların içeriğini netleştirmesini ve herhangi bir soruşturma hakkında bilgi iletmesini (yani herhangi bir tıbbi muayenenin bulguları, işkenceden sorumlu kişilerin kimlikleri, kendilerine uygulanan disiplin ve cezai yaptırımlar, mağdurlara veya ailelerine ödenen tazminatın niteliği ve tutarı vs) hakkında bilgi vermesini talep eder.

Sistematik işkence ile ilgili iddialar;
- Belirli mağdur veya fail grubu;
- Belirli işkence yöntemlerinin kullanılması ve
- Kötü muamele anlamına gelen gözaltı koşulları.

İşkence yapılmasında etkisi olan yasal mevzuat da ayrıca bir iddia mektubunun konusu olabilir. Bunlara örnek ;

- Ceza hükümleri şartları (örneğin, fiziki cezaya izin verilmesi);
- Ceza muhakemesi mevzuatı (örneğin, iletişimsiz tutukluluk, sorgulama vb).
- (Faillere) af sağlayan yasal hükümler ve işkence yasağının ihlali durumunda fiilin cezasız kalmasını sağlayan diğer önlemler)

İŞKENCE GÖRENLERIN VEYA TEMSİLCİLERİNİN DOLDURMASI GEREKEN FORM'DA BULUNMASI GEREKEN HUSUSLAR:

Bir kişinin işkenceye maruz kaldığına dair bilgiler Özel Raportöre yazılı olarak iletilmelidir.

Mümkün olduğunca fazla ayrıntı sağlamak önemli olsa da, eksiklikler yüzünden şikayetlerden vazgeçilmemelidir. Bununla birlikte, Özel Raportör yalnızca aşağıdaki asgari bilgi unsurlarını içeren ve açıkça tanımlanmış bireysel vakalarla ilgilenir:

a. Mağdurun tam adı;
b. İşkence olaylarının meydana geldiği tarih (en azından ay ve yıl olarak);
c. Kişinin yakalandığı yer (şehir, ilçe vs.) İşkencenin yapıldığı yer (biliniyorsa);
d. İşkenceyi yapan kuvvetlerin belirtilmesi;(Polis, asker, gardiyan vs.)
e. Kullanılan işkence şeklinin ve bunun sonucunda ortaya çıkan herhangi bir yaralanmanın belirtilmesi;
f. Müracaatı gönderen kişi veya kuruluşun kimliği (ad ve adresi gizli tutulacaktır)

Formun, istenen bilgiler için yeterli olmaması durumunda ilave sayfalar eklenmelidir. Ayrıca, tıbbi kayıtlar veya polis kayıtları gibi olayın anlaşılmasına yarayacak ve araştırma için faydalı olacağı düşünülen tüm bilgi ve belgelerin kopyaları gönderilmelidir. (Orijial belgeler değil, fotokopileri (kopyaları) istenmektedir.

I. İŞKENCEYE MARUZ KALAN KİŞİ(LER)İN KİMLİĞİ :

A. Soyadı
B. İlk ve diğer adı
C. Cinsiyet: Erkek / Kadın
D. Doğum tarihi veya yaşı
E. Milliyeti
F. Mesleği
G. Kimlik kartı numarası (varsa)
H. Faaliyetleri (sendika, siyasi, dini, insancıl / dayanışma, basın vb.)
I. Konut ve / veya iş adresi

II. İŞKENCEYI AÇIKLAYAN DURUMLAR (MÜRACAATTA BELIRTILMESI GEREKEN HUSUSLAR):

A. Tutuklama tarihi ve yeri ve müteakip işkence bilgileri,
B. İlk gözaltı ve / veya işkenceyi gerçekleştiren kuvvet(ler)in kimliği (polis, istihbarat servisleri, silahlı kuvvetler, paramiliter, hapishane yetkilileri, diğer)
C. Bir avukat, akraba veya arkadaş gibi herhangi bir kimsenin gözaltında mağduru görmesine izin verilip verilmediği, izin verildiyse tutuklamadan ne kadar sonra verildiği,
D. Kullanılan işkence yöntemlerinin açıklanması, (dövme, elektrik şoku, basınçlı su vs…)
E. İşkence sonucu ne tür yaralanmaların oluştuğu,
F. İşkencenin amacının ne olduğuna dair düşünce,
G. Mağdurun, işkence sırasında veya sonrasında bir doktor tarafından muayene edilip edilmediği, eğer edildiyse ne zaman muayene edildiği, Muayenenin bir cezaevi veya devlet doktoru tarafından mı yapıldığı,
H. İşkence sonucu yaralanmalar için uygun tedavi uygulanıp uygulanmadığı,
I. Tıbbi muayenenin, doktorun işkence sonucu meydana gelen yaralanma kanıtlarını tespit etmesini sağlayacak şekilde yapılıp yapılmadığı, Herhangi bir tıbbi rapor veya sertifika düzenlenip düzenlenmediği, şayet düzenlenmişse, raporların neyi ortaya koyduğu,
J. Mağdur gözaltında öldüyse, otopsi veya adli muayenesinin yapılıp yapılmadığı,

III. TELAFI EDİCİ / DÜZELTİCİ EYLEMLER:

Mağdurun, ailesinin veya temsilcilerinin işkenceden sorumlu olanlar hakkında takip edebildikleri bir iç hukuk yolu var mıydı? (İlgili kurumlara, yargıya, siyasi organlara vb. şikayet etme) Eğer var idi ise, sonuç neydi?

IV. BAŞVURUYU YAPAN(LAR) HAKKINDAKİ BİLGİLER:

A. Soyadı,
B. Adı,
C. Mağdurla İlişkisi (Yakınlık derecesi, avukat vs),
D. Eğer varsa, temsil edilen kuruluş adı,
E. Tam adres, (Bu bilgiler gizli tutulacaktır)

BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği hakkında detaylı bilgilere aşağıdaki linkten ulaşılabilir.
http://www.ohchr.org/EN/Issues/Torture/SRTorture/Pages/SRTortureIndex.aspx

ÖZEL RAPORTÖRE YOLLAMAK İSTEDİĞİNİZ YAZILARI HRD e.V. OLARAK YOLLAYABİLİRİZ

HUMAN RIGHTS DEFENDERS e.V.

HUMAN RIGHTS DEFENDERS e.V.
Hohenstaufenring 62
50674 Köln - Germany

Vereinsregister Amtsgericht Köln VR: 19921
Vorstandsvorsitzender Muammer Burtacgiray
Geschäftsführer Oguzhan Albayrak

Volksbank Köln Bonn eG
BIC: GENODED 1 BRS
IBAN: DE 03 3806 0186 4533 5000

HumanRightsDef
hrightsdefenders
hrightsdefenders
Human Rights Defenders

info@humanrights-ev.com
www.humanrights-ev.com